

Aan: college van B&W gemeente Bodegraven-Reeuwijk
 Ter attentie van dhr. M. Kromwijk
 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk
 Raadhuisplein 1
 2411 BD Bodegraven

Datum: 20 november 2016

Onderwerp: Advies Puree Kwartaalrapportage Sociaal Domein – Q3 2016

Bijlagen:

Geachte heer Kromwijk, beste Martien,

Met dank voor uw adviesverzoek gaan we hieronder in op enkele aspecten van de kwartaalrapportage Sociaal Domein – Q3 2016.

Ontwikkeling aantal uitkeringsgerechtigden.

De rapportage concludeert: “Indien het instroomcijfer niet dermate hoog is geweest, was de gemeente Bodegraven-Reeuwijk haar ambitieniveau dicht benaderd.” Het ambitieniveau van de gemeente zoals in de begroting 2017 (blz. 19) opgenomen afgezet tegen de werkelijke cijfers laat een ander beeld zien.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
KPI Aantal uitkeringsgerechtigden			235	210	178	158	138	120
Werkelijk aantal (ultimo okt)	203	225	237	279				

Alhoewel de uitstroomprestaties behoorlijk zijn (gemiddeld 8% over 2016) kan niet worden ontkend dat het aantal uitkeringsgerechtigden oploopt. De instroom is hoger dan de uitstroom. Daarbij zijn we ons bewust dat de oorzaken van deze instroom niet altijd binnen de invloedssfeer van de gemeente ligt. Weliswaar trekt de economie nationaal en regionaal aan, maar dit vertaalt zich kennelijk niet altijd in banengroei die bereikbaar is voor mensen met een uitkering. Voorts verwachten we nog extra instroom door aanscherping van de Wajong.

Volgens de begroting zet de gemeente in 2017 in op de volgende instrumenten:

- De buitendienst: samen met Ferm Werk, Cyclus en de buitendienst worden in 2017 onderdelen van de buitendienst met cliënten van Ferm Werk georganiseerd.
- Leerbanen: samen met het bedrijfsleven worden plekken gecreëerd waarbij vergunninghouders met behoud van uitkering, zich de taal in combinatie met doen van werk meester te maken)
- Scan bestand Ferm Werk. Door middel van gesprekken met langdurige werklozen in de WWB, maakt Ferm Werk de indeling of cliënten: (1) in aanmerking komen voor een garantiebaan (2) in aanmerking komen voor een detachingsbaan (3) in aanmerking komen voor het doen van vrijwilligerswerk/ dagbesteding.

We zien in deze instrumenten, zo blijkt uit de Q3 2016, vooral een voortzetting van de huidige aanpak. Leerbanen voor vergunninghouders is een goede zaak. De combinatie van werken en taal leren lijkt ons een effectieve aanpak. Het scannen van cliënten in de categorie 3 (grote afstand tot de arbeidsmarkt) en categorie 4 (niet bemiddelbaar) op mogelijkheden is een goede zaak. Voor categorie 4 bepleiten we toch sterk een beschutte werkplek in plaats van sociale dagbesteding. Het verbaast ons dat in de kwartaalrapportage niet meer wordt gesproken over huidig en nieuw beschut werk. Onze zorg is dat met voortzetting van het huidige beleid de toename van het aantal uitkeringsgerechtigden niet zal stoppen en het ambitieniveau van de gemeente niet waargemaakt wordt.

Garantiebanen.

Het aantal beschikbare garantiebanen blijft landelijk achter. Hierop is Bodegraven-Reeuwijk geen uitzondering. We verwachten dat met name garantiebanen een kans bieden vooropgesteld dat werkgevers optimaal 'ontzorgd' worden. Goede informatie over en ondersteuning bij de instrumenten (subsidies) is van groot belang. Voor werkgevers gaat het uiteindelijk om de meerwaarde voor het bedrijf. In de dorpencompetitie zien we niet zoveel. Er staat naar onze mening te veel op het spel voor een werkgever om zich te laten verleiden tot een spelvariant. Het voelt zelfs enigszins onethisch aan om over de rug van uitkeringsgerechtigden een competitie tussen dorpen en bedrijven op te zetten. We vragen ons af wat de mening is van het ondernemersplatform Bodegraven-Reeuwijk. Detachering is een goede en beproefde methode die waarschijnlijk de beste kansen op duurzaam werk biedt. Wel is van belang dat de begeleiding door Ferm Werk niet verwatert.

Social return on investment (SROI)

In 2015 zijn 12 opdrachten gegund. Hierin hebben 5 personen een jaarcontract met de opdrachtnemer afgesloten. Voor 7 opdrachten is Ferm Werk nog in overleg met de opdrachtnemer voor het vinden van een geschikte kandidaat. In 2016 (stand ultimo september) hebben 16 personen een jaarcontract gekregen. Naast deze 16 personen zijn er 2 op dit moment twee aanbestedingen waarvan de gegunde opdrachtnemer in gesprek is met Ferm Werk om een match te maken te maken met een potentiële werknemer vanuit de bijstand.

We zien in het instrument SROI een stijgende lijn, maar er is ook steeds sprake van jaarcontracten. We vermoeden dat dit verband houdt met de betreffende opdracht. Opdracht klaar, cliënt op straat. Het is goed dat een cliënt werkervaring op doet, maar we zouden graag zien dat de opdrachtnemer ook inzet op continuering van het arbeidsverband of de cliënt begeleidt naar mogelijke andere werkgevers.

Buddy Project

Al vaker hebben we ons over het buddy project uitgesproken: sympathiek project maar geen substantieel antwoord op de behoefte aan duurzaam werk. In deze rapportage zien we dat het grootste deel van het laatste project door Ferm Werk is begeleid naar werk. Dat is ook de kerntaak

van Ferm Werk. We wachten de evaluatie van het buddyproject met belangstelling af. In het bijzonder zijn we nieuwsgierig hoeveel mensen langs deze weg langdurig uit de bijstand zijn geraakt door het vinden van betaald werk.

Armoede

We zijn eveneens blij met de toegenomen aandacht voor armoede. Armoede, in het bijzonder onder gezinnen met kinderen, ligt ons na aan het hart. Er is toenemende belangstelling voor het ondersteuningsfonds. Daar zijn we 'blij mee'. Tussen quotes omdat we liever zien dat mensen daar geen beroep op hoeven te doen. Maar de weg er naar toe wordt in ieder geval gevonden. We hebben wel zorg om de signalen rond wachtlijsten en het oplopen van doorlooptijden bij het Sociaal Team. Als de belasting in het Sociaal Team te hoog wordt zal er meer menskracht bij moeten. Tegelijk moet ook gekeken worden hoe de werkwijze van het Sociaal Team kan worden vereenvoudigd. Preventie is bij armoede van groot belang om het ontstaan van (ernstige) schuldenproblematiek tegen te gaan. De bespaar mij applicatie kan daar goede diensten in bewijzen. De mensen van Vota staan klaar om persoonlijke administratieve hulp te bieden.

Het NIHS vinden we een goede aanpak en we zijn blij met én voor de 22 cliënten die zijn geselecteerd voor de eerste pilot. We vragen wel af waarom zoveel mensen uit de reguliere schuldsanering vallen. We wensen de Ferm Werk, de Plangroep en het Sociaal Team veel succes met het saneren van de bestaande schulden en volop medewerking van schuldeisers. We zijn nog steeds van mening dat de Belastingdienst en het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) zich moeten aansluiten bij dit initiatief. Voor zover ons bekend is dat nog niet het geval.

Met vriendelijke groet,

Jan Bouwens